

Un homenatge fallit a Torras i Bages

Dll, 9/05/2016 per Pere Codina

[Els nous veïns de Diognet](#)

Em refereixo a l'homenatge que se li volia retre a Vic amb la Jornada Presbiteral, el passat 11 d'abril.

Resulta que el 7 de febrer d'aquest mateix any s'esqueia el centenari de la mort del bisbe Josep Torras i Bages. I es cosa suposadament sabuda que Torras i Bages no va ser un qualsevol, sinó que va ser un personatge insigne per tots costats, un d'aquells *Homenots* de Pla, tot i que no surti a la seva llista. Va tenir un pes rellevant en el redreçament nacional del país, va ser un element regenerador i dinamitzador de la vida eclesial a casa nostra, i va saber articular –i ensenyà a articular– respectuosament i sense interferències la fe cristiana i la vida ciutadana en totes les seves dimensions: art, cultura, política...

Entrava, per tant, dins la lògica que les diòcesis catalanes volguessin commemorar com cal el centenari d'un personatge tan insigne, reconegut com «el bisbe de Catalunya», (P. Gabernet) o també el «Patriarca de Catalunya». I és el que es va fer.

Efectivament, a finals d'aquest passat mes febrer, la Conferència Episcopal Tarraconense en el Comunicat de la reunió núm. 217, que acabaven de celebrar, deia (punt n. 5): «Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic, ha presentat el programa de la Jornada Presbiteral que se celebrarà a Vic el proper 11 d'abril de 2016, en ocasió del centenari de la mort del Venerable Dr. Josep Torras i Bages. El Cardenal Beniamino Stella, prefecte de la Congregació per al Clergat, pronunciarà la conferència i presidirà l'Eucaristia a la catedral. Els bisbes conviden els preveres i diaques a participar en aquesta Jornada, emmarcada també en l'Any Sant de la Misericòrdia.»

Per tant, quedava definit: 1) *l'acte commemoratiu*: una «Jornada Presbiteral»; 2) *l'avinentesa* de la celebració: «el centenari de la mort del Venerable Dr. Josep Torras i Bages»; 3) *el personatge* estrella: el cardenal Stella, prefecte de la Congregació per al Clergat, que pronunciarà la conferència i presidirà l'Eucaristia a la catedral, i 4) *el «marc»* de tot plegat: l'Any Sant de la Misericòrdia.

Amb uns ingredients així l'esdeveniment havia de sortir rodó... Tanmateix hi havia alguna cosa que no acabava de quadrar: si el cardenal romà havia de fer «la» conferència, s'entenia que aquella conferència havia de ser «el» plat fort de jornada. I aquí començaven els dubtes: coneix prou bé aquest cardenal la figura (polifacètica!) de Torras i Bages? I, encara que la conegui, que potser més a prop no tenim bons –o millors– coneixedors del qui va ser bisbe de Vic? Per què fer venir de Roma un senyor cardenal? En resum: Potser sí... però ves a saber! El dia 11 d'abril sortiríem de dubtes!

I així va ser. Arribat el dia de la Jornada i ben guiats pels voluntaris de l'organització (*chapeau!* per l'organització), ens plantem aviat al teatre Atlàntida, on aquell senyor cardenal vingut de Roma ha de fer la conferència. L'acte comença amb un vídeo molt ben elaborat que en pocs minuts ens ofereix una visió preciosa de la vida i obra de Torras i Bages. Això promet!, ens diem.

I arriba el plat fort. La presentació del conferenciant, la fa mons. Omella. Diu d'aquell senyor cardenal que és una bellíssima persona, de carrera diplomàtica, que ha passat per diverses nunciatures i que finalment té no sé quants càrrecs importants a Roma... (Però el que és de Torras i Bages, no ens diu que en sàpiga res!). I comença a parlar el senyor cardenal. I un hom té la impressió que li costa entrar en el tema... s'entén en el tema que un hom s'esperava. Van passant les pàgines i els minuts, sense que Torras i Bages surti per enlloc. I així... fins que puntualment acaba la conferència.

Ja està vist! Esperàvem un quadre acolorit de Torras i Bages, «dins el *marc* de l'Any Sant de la Misericòrdia», i el que ens hem trobat ha estat un *marc* tan gran i tan ample que no ha deixat gens d'espai per al quadre que esperàvem... Tot és marc i res més que marc. Ningú no negarà que el marc és preciós, molt ben fet i molt valuós, però el que volíem i esperàvem era un quadre! Perquè era amb l'excusa del quadre -i no del marc- que havíem estat convocats a Vic...

Acabada la primera part de la jornada, deixem el teatre Atlàntida i ens traslладem a la catedral. Voluntaris de l'organització (*chapeau!*, encara), situats estratègicament en els trencalls del recorregut que hi mena, aconseguen que tothom hi arribi a temps. I comença la missa. Per les salutacions que es van repetint, prenem consciència que aquella missa -en memòria del bisbe Torras i Bages- era concelebrada i participada per cardenals, arquebisbes, bisbes, preveres, diaques, religiosos i religioses, laics i laiques d'arreu. Tots ben avinguts, en pau i harmonia, com correspon al moment.

Quan arribem a l'ofertori, pels bancs dels mossens concelebrants es comencen a distribuir uns fulls que, a mida que el personal els rep, provoquen per ci i per lla algunes cares de discreta estranyesa. No era cap full subversiu, que quedi clar! Però no era exactament el full que s'esperava en aquell moment. Eren, senzillament, els passatges de la pregària eucarística que els concelebrants havien de recitar al cap d'un moments... Però eren en castellà!

Val a dir que els texts anaven precedits d'aquesta «nota prèvia»: «*Donat que la llengua habitual de celebració és el català i per tal que la celebració sigui conscient, activa i fructuosa (SC 11) transcrivim el text de la pregària eucarística que correspon als concelebrants:*». Ja se sap: les notes prèvies acostumen a ser enigmàtiques o sibil·lines..., i per tant les interpretacions que se'n puguin fer, acostumen a ser d'allò més variades. Algú en va proposar aquesta primera: 1) *la llengua habitual de celebració és el català*, 2) *però com que avui volem que la celebració sigui conscient, activa i fructuosa*, 3) *la farem en castellà*. Segur, que no volien dir això, però és difícil no fer-ne aquesta interpretació... Tret que es vulgui donar un cop de mà al senyor cardenal vingut de Roma i que -per tal que la seva celebració pugui ser «conscient, activa i fructuosa»- se'ns demana a tots que la fem en castellà...

Us ho imagineu?: reunir tota la capellada de Catalunya per fer-los resar la pregària eucarística en castellà! I això, un dia en què es volia retre homenatge a Torras i Bages! I tot perquè no s'hi trobés «estrany» un senyor cardenal vingut de Roma. El qui escriu aquestes ratlles no hauria tingut inconvenient (perquè mai no l'ha tingut) a dir la pregària eucarística en castellà al costat d'un estranger... Però un dia com aquell, fer pregar cinc-cents capellans -a casa seva- en una llengua que no es la seva, i només perquè una sola persona -per molt cardenal que sigui- no se senti sol parlant en una llengua... que tampoc no és la seva, això no hi ha qui ho

entengui! Es comprendria que això se'ls hagués acudit a una comissió de la Conferència Episcopal Espanyola..., però que se li hagi acudit a algú d'aquí! On viuen? Què pensen? Als qui se'ls hagi acudit aquesta idea, els recomano que llegeixin «*La Tradició catalana*» de Torras i Bages, concretament el capítol IV: *Consideracions sobre el respecte a les llengües*, o el VII: *La llengua de l'oració*. Llegint-ho comprendran que no és possible retre un homenatge a Torras i Bages... fent el contrari del que recomana.

Pere Codina i Mas

Post scriptum: He deixat passar alguns dies des dels fets, per asserenar l'esperit i deixar que es calmi la indignació. El mateix dia de la Trobada, abans del dinar vaig poder comprovar -en pocs minuts- que el meu estat d'ànim era compartit per una bona colla de capellans. Em van pregar que ho digués, i els vaig dir que ho faria. He complert.